

ה"כ לורנץ
מי רוצה שישלמו?

בות, ואז תוכלו להוריד אותו מתפקידו. כך, בגלל הופעותיו באמריקה — שם הוא מוכר רק קצת פחות מיצחק רבין ומשה דיין — זכה תדי קולק להניגה זמנית — ותושבי ירושלים לתקופת-הפוגה, בה יוכלו ליהנות — עדיין — מראשע"י מוכשר.

משפט יהודי עם לב-זהב

הה"כ הרב שלמה לורנץ הוא יהודי יקר. לא זו בלבד שהוא עסקן של אגודת ישראל, חבר ההנהלה של בנק אגודת ישראל — יש לו, הוץ מכל אלה, גם לב טוב. והלב הטוב הזה שלו מסבך אותו כל הזמן בצרות. ממש לא נעים. למשל: היה לו חבר טוב בשם ישראל שדמי, יהודי אגודאי מבני-ברק. ללורנץ לא היו שום עסקים משותפים עם שדמי זה. אפילו בבית-המשפט המחוזי הוא הכחיש בכל-תוקף ששדמי והוא כחרו יחד בקרן קצות, וששדמי היה בעצם בא-כוחו. אלא מה? שדמי היה ידיד, חבר-המפלגה.

משום כך כשכא שדמי אילו, אל לורנץ, וביקש שיחתום בשבילו ערבות, כזו שהוא, שדמי, יוכל לקבל הלוואה בסך 25,000 ל"א אצל בעל-חנות קונפסציה בשם פלינט — לא היסס הה"כ המכובד אפילו דקה אחת: הוא שלף את פינקס-המחאות שלו, כתב מיד צ'ק לפקודת פלינט.

דין-תורה לפלינט. הצרות החלו רק לאחר מכן, כשהגיע מועד פרעון הלוואה ושדמי, שהסתבך בעסקי-הקרקעות, לא יכול היה לשלם.

פלינט דרש את הכסף מלורנץ. לורנץ סירב לשלם, הציג דין-תורה. בדיון שהתקיים אצל הרב קרליץ מבני-ברק, גם הוא איש אגודת-ישראל, נתחורר לפלינט שאת הכסף שלו, שהרוויח בו-עת-אפיו ממכירת סוודרים לגנים טורדניות, הוא כבר לא יראה בחזרה. הדין פסק לטובת הרב לורנץ, וליתר ביטחון השאיר אצלו את המחאה השנוייה במחלוקת. כך, על כל פנים, הצהיר לורנץ בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב.

אבל ללורנץ יש, בכל-אופן, לב יהודי חם: כדי שפלינט המיסכן לא יהיה ממורמר לגמרי, הוא הציג לו, תמורת הצ'ק על-סך

החליט ללכת הלאה ולנסות להביס את תדי שנית — והפעם, כדי להפילו סופית מכס ראשות-העיר.

בתחילת השבוע שעבר עמדו יחסי הכוחות, במועצת-העיר בת 21 החברים, כך:

● **בסיעת מע"י** המכו חמשת אנשי המערך-לשעבר — באיש-שלום, נגד איש רפ"ל-לשעבר, קולק. הצטרפו אליהם שני חברי רפ"ל-לשעבר — רפאל באלוא, שרב אישית עם קולק, לפני שנתיים, ודיקי לוי, שהיה הממונה על העיר המיוזמת, בטרם הוחלף עליידי ראש-העיר במירון בנבנישתי, מומחה שאינו נימנה עם חברי המועצה.

● **בסיעת גח"ל** החליט ראש-הסיעה בעירייה, אליאל דרור, להתיר לכל חבר להצביע לפי מצפונה. שניים מבין ארבעה אנשי-גח"ל — היים קורפר ויהושע מצא — הצטרפו לאיש-שלום, תמורת הבטחות. אלא אל עצמו חתך בקולק, וכמוהו עשה עמיתו יצחק דרורי.

● הרב משה פרוש, מנהיג **אגודת ישראל** בעירייה, סיעה בת שלושה חברים, הסכים לפוטש — בתנאי שהקצבתה של העירייה לסיעתו תוגדל.

● שני אנשי **המפד"ל**, שיוצגו על-ידי הרב שאר-ישוב כהן, הצטרפו אף הם למרד נגד קולק — לו שומרים טינה, מאז הציג תני את השר המפד"לי, זרח ורדהפי טיג כשקרו.

כך גייס איש-שלום 16 מתוך 21 חברי מועצה למען הפוטש — כשמאחרי קולק ניצבים רק איש-רפ"ל-לשעבר, הפרופסור אנה דרה שוראקי, שני חברי-גח"ל ואיש-מפ"ם. **אשכנזי פסק:** „לא, עם שלל זה בידו, ניגש איש-שלום, בשמחה ובששון, ללוי אשכול.

להפתעתו, לא מצא את ראש-הממשלה מתלהב לתוכנית-הפוטש-אשכול הקשוב ל-פרטי-התוכנית — וביקש לדחות את ההפיקה, עד „שיתייפפו ויחשובו“.

למחרת היום, ביום ב' האחרון, קרא אשכול לאיש-שלום אלו, בישר לו באופן אולימפיטי שההפיקה מבוטלת:

● קודם כל — משום שקולק נמצא עתה בשיא הפופולאריות שלו בבירה, „גם יהודי אמריקה לא יתלהבו מזה“.

● שנית — „משום שחדי עוד יעשה הרבה שגיאות עד למועד הבחירות הקרוי

(המשך מעמוד 15)

אם במתנה אחר — במע"י המאוחדת — אבל איש-שלום אינו שוכח לראש-העיר החדש, שהוא גם האיש שהביס אותו בבחי"רות, כשקולק היה מעמד רפ"ל.

איש-שלום נעזר, בכל מאמציו, עליידי ידימינו, חברת סיעת-מע"י בעירייה, יהודית גינזבורג.

השבוע נמצאה ההזדמנות הראשונה — וכמעט הורד ראש-העיר מכיסאו, באמצע עות פוטש מתוכנן לכל פרטיה.

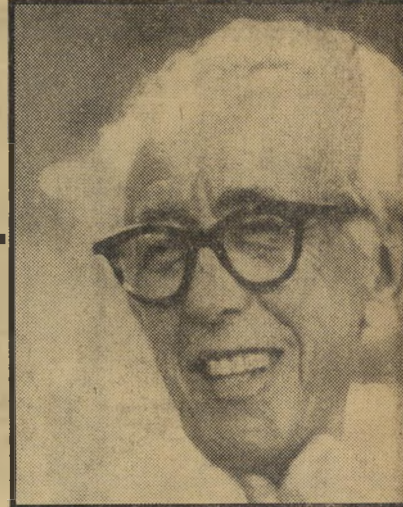
● **לא כמו וואטס.** חולדות הפוטש שלא היה — אהז הסודות השמועים ביותר של עיריית-ירושלים — מתחילות עם התנגדותו של תדי קולק להכרות יום איחוד ירושלים: „אסור ללכות את היצרים“, הסביר קולק ליוזידי את סירובו להסכים ליוס-הג מסוינה זה.

משום כך, לא בשלה השעה לתניגות ניצחון, שחתפרשנה כהתגרות, עליידי אנשי העיר-העתיקה: „עכשיו הרגע למנוע שבעוד 10, 15 או 20 שנה תיהפך ירושלים למוקד של מהומות גזעיות כמו הרובע וואטס או ממפיס באמריקה“, אמר קולק בשיחה פרטית.

אלו של רוב חברי מועצת-העיר, המארידות, כביכול מאחרי תדי קולק, בקוא-ליציה של כימעט-קיראלי-קרי: מועצת-העיר קיבלה, בניגוד לראש-המועצה, החלטה פה אחד לקיים את חגיגות יום ירושלים המאריחות.

● **תמורת הבטחות.** היתה זו ההחלטה הראשונה שנחקקה וגד רצונו של תדי קולק — מאז ניבחר כראש-העיר. היא מילאה את איש-שלום תחושת-שיכרון, ממש. על כן

* מלבד שתי סיעות-יחיד: „פועלי-אגודת ישראל“ וה„טינה למען ירושלים“.

ציויר ראובן
מי איים שיתאבד?

כאשר יבקש שרה-הניגון-התרבות, זל-מן ארון, את רשותו של נשיא המדינה להעניק את פרסי ישראל, בטקס ממלכתי שייערך בנובמבר, גדולי המדינה, במוצאי-יום-העצמאות בירושלים, יהיה זה סימונו של סיפור מתח.

כי השנה היתה המתחוח כביב הענקת הפרס, ל-32 אישים יוצרים בשטחים שונים, מלווה במתיחות רבה, בניסיון להשפיע על חברי-הענייה שחילקו את פרס, ואף על אישים אחרים.

● **טיולפן לשר?** עיקר המחלוקת היתה סביב הענקת הפרס לציויר ופיסול. שלא כמו בעבר, מוענק הפרס השנה אישים „על מפעל חייהם“, ולא על ישיגים חריפמיים. לכן עלתה מועמדותו של הציויר ראובן ראובן על סדר-היום ל הוועדה, אשר ישהב על מדוכת הפרס.

אולם למרות שבחתימה נימנה היה י הציויר אומנם יוכה בכרס, החלו שמעיו קולות נגד. „הוא לא כל-כך ציויר גדול, הוא מוכר גדול“, טען ישור, „צריך לתת את הפרס לצעירים עולאים“, טען מישהו אחר.

אטיאם הצליחו אהודי של הפסל צחק דנציגר (52), מ-יצה לארכיטקטורה בסניגון בחיפה, הידוע כשיין לקבוצת הצעירים „אופקים חדשים“, ואומנם, הלחץ הצליח, ודנציגר הוכרז בעל הפרס.

תפריסי הפרסים

ברזילי שוחח על נושא זה, „בעדינות רבה“, כפי שמדירים זאת מקירבי שר-החניון, עם ארון, אולם ארון, למוד ניסיון מפרשת דנציגר-ראובן, לא הסכים להתערב בדבר.

● **פרס לשותף.** סערה שלישית, שיב-לה היתה להתפתח לסערה גדולה, היתה בשדה הארכיטקטורה. ארכיטקטים אחדים החליטו כי הפרס מגיע לאחד משני האדריכלים הישראליים: רמי כרמי או צבי רכטר. אולם הוועדה פרס ישראל, האדריכלים שישבו בוועדת פרס ישראל, אשר זכו אריה שרון ואלפרד מנספלד, אשר זכו בשנים שעברו בפרס, החליטו, על-פי הצעתו של מנספלד, לבחור באדריכל בנימין אידלסון, מי שהיה משך שנים רבות שותפו של שרון.

התארגנה קבוצה של ארכיטקטים צעירי, רים, אשר החליטו למחות נגד הבחירה ולדרוש לבחור באחר, בטענה כי שרון בחר באידלסון בגלל קשרי הרעיית שביניהם.

אולם כאשר נודע להם כי היה זה דווקא מנספלד אשר הציג את אידלסון, החליטו לשחק, כדי לא לפגוע בחשיבות הפרס לארכיטקטורה.

● **אוסקר ישראל.** כך אירע, שבנוסף על השערוייה שהצליחה להתפרץ אל דפי כרוניקה והמאמרים הראשיים בעיתונות, בדבר סירובו של דויד בן-גוריון לקבל את הפרס מידי אויבו, ולמן ארון, קיימות עוד שערוריית אשר נחבאי אל הכלים.

המוצאה: בירושלים הגיעו רבים לכלל מסקנה שהגיע הזמן לעשות רביויה לכל עניין פרס ישראל, כדי שלפרס זה יהיה ערך בציויר. הוא מוכר את חלוקת האוסקר ההוליוודי, ששום איש-מיקצוע שוב אינו מתייחס אליו ברצינות.

בזאת לא נסתיימה הפרשה. מישהו דאג לטלפן לפני שבועות אחדים לציויר ראובן ראובן, להודיע לו על נתינת הפרס לדנציגר.

השמועה מספרת כי אשתו של הציויר, אסתר (אסתרקה) המנהלת את עסקייה החליטה לנקוט יוזמה משלה. היא טי-פנה כביכול לזלמן ארון, עימו היא מיוודת, וביקשה להעביר את רוע הגזרה. „זה יהרוג את רובין (שמו הקודם של ראובן)“, היא התחננה „הוא יתאבד! אתם מוכרחים לתת לו את הפרס!“

שרה-הניגון הרגיע את אסתר, הבטיח לה לבדוק מה יוכל לעשות בנידוי. אולם לבדיקת הוועדה, גם אלה שתמכו בתחילה בראובן, הסבירו לשרה-הניגון כי אינם מוכנים לשאת התערבות חיצונית. פוליטית או אישית בהחלטותיהם, ובחירתו של דנציגר אושרה בשנית.

אסתר ראובן אינה מאשרת את השמיר עה בדבר השיחה עם שרה-הניגון: „אני לא טילפנתי אליו אף פעם“, אמרה לכתב העולם הזה. „אולם אלינו טילפנו מאות ידידים וסתם אנשים, שאמרו כי כל העניין הוא סקנדל. ייתכן שהיו כאלה שטילפנו גם לשרה-הניגון“.

● **שידייה לבריאות.** אולם בכך לא נסתיימה פרשת פרס ישראל.

כשנודע לשרה-בריאות ישראל ברזילי, כי עומדים להעניק את הפרס לפרופ' חיים שיבא, מנהל תל-השומר, קפץ מעורו. שיבא ידוע כמנגדו של ברזילי וכזוכען הראשי כנגד מחללי משדה-הבריאות בשטח התברואתי בארץ. „זו-מכה ממחת להגורה“, טען ברזילי. ואומנם זו מעין הכרה ממלכתית בטענותיו של שיבא וניושה עקיפה במשרד-הבריאות.